

Coronavirus en uitvaart- informatieblad

Boon en Blok uitvaartverzorging volgt de ontwikkelingen rondom het Coronavirus en geeft actuele informatie. Wij volgen de instructies van het RIVM en de GGD.

Kan de uitvaart van een met Corona besmette persoon plaatsvinden?

Ja

Kunnen nabestaanden een uitvaartondernemer bellen als een dierbare is overleden aan corona?

Ja, je kunt gewoon de uitvaartondernemer van jouw eigen keuze bellen.

Uitvaarten kunnen doorgaan met vrijwel dezelfde dienstverlening als voor iemand die niet is besmet.

De aanname zal telefonisch plaatsvinden.

De uitvaartondernemer zal je onder andere vragen of jij (of andere nabestaanden) het coronavirus hebt.

Als dat het geval is zal de uitvaartondernemer zoveel mogelijk telefonisch contact met je hebben om de uitvaart te regelen.

De overledenenverzorgers zullen beschermende kleding, handschoenen, mondneuskap en handschoenen dragen bij het overbrengen en verzorgen van de overledene.

Is iemand die is overleden aan het Coronavirus, nog besmettelijk?

De kans op verspreiden via een overleden persoon is klein.

Het RIVM heeft laten weten, dat het huidige Coronavirus (Covid-19) een nieuw en onbekend virus is. Maar uit onderzoek bij Coronavirussen in het algemeen, blijkt dat de overleving van het virus na overlijden van de patiënt, kort is. Bij lage temperaturen (door koeling) en hoge luchtvochtigheid kan het virus nog tot 3 dagen na overlijden aanwezig zijn.

Belangrijker is echter de manier waarop besmetting plaatsvindt: door druppels via hoesten en niezen.

De laatste zucht, voor zover dit plaatsvindt, is te zwak om een besmetting te veroorzaken. Na overlijden kan besmetting dus alleen plaatsvinden door het niet uitvoeren van handhygiëne en het niet dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen.

Komt een uitvaartverzorger persoonlijk langs?

Dat is per situatie verschillend. Vanuit veiligheidsoogpunt, is het uitgangspunt dat er **geen persoonlijk contact is** met personen die besmet zijn met het Coronavirus. Alleen mensen met ziekteverschijnselen en die het Corona-virus dragen, zijn besmettelijk.

- Wanneer nabestaanden niet besmet zijn en niet in quarantaine zijn, wordt de uitvaart ~~op de gebruikelijke wijze~~ **zoveel mogelijk telefonisch of digitaal** geregeld.
- Hebben nabestaanden wél het Coronavirus, wordt op een andere manier de uitvaart geregeld en contact onderhouden. Per telefoon is daarbij een goede optie, of Skype of Facetime **of via WhatsApp**.
- Hebben nabestaanden vermoedelijk het Coronavirus, dan wordt per situatie samen met de nabestaanden gekeken wat een passende oplossing is. Ook dan is telefonie of digitale communicatie **uitgangspunt**.

Kan iemand die is overleden aan corona wel een laatste verzorging krijgen?

Ja, de laatste zorg kan worden gegeven. De overledenenverzorgers zullen beschermende kleding, handschoenen, mondneuskap en handschoenen dragen bij het verzorgen van de overledene.

Mag de overledene worden opgebaard in een uitvaartcentrum of thuis?

Er is geen bezwaar om de overledene thuis of elders op te baren, zelfs met de kist open. Handcontact met de overledene door de nabestaanden kan ook, mits daarna de handen goed gewassen worden of gebruik gemaakt wordt van handalcohol.

Op dit moment heeft het RIVM geen voorschriften opgesteld waarin een (thuis)opbaring niet meer mogelijk is. De richtlijnen hiervoor kunnen per dag verschillen, afhankelijk van de maatregelen die worden genomen om het virus in te dammen.

Mag je de overledene aanraken?

Ja, op dit moment nog wel, mits vervolgens direct handhygiëne wordt toegepast met een desinfecterende zeep. Van belang is dat je na contact geen contact maakt met je eigen slijmvlies zoals mond en ogen.

Het kan zijn dat de GGD of het RIVM in de komende dagen gaat adviseren om de overledene niet meer aan te raken, je uitvaartverzorger zal je hierover informeren.

Mag je de overledene een kus geven?

Nee, het is verstandiger om dat niet te doen. Het virus verspreid zich via het slijmvlies. Een kus kan voor besmetting zorgen omdat het virus mogelijk nog een paar dagen actief kan zijn in/op het lichaam van de overledene.

Moet de overledene eerder worden begraven of gecremeerd?

Nee, op dit moment is dat niet nodig. Vooralsnog heeft het RIVM hier geen uitspraak over gedaan.

Kan er een uitvaartplechtigheid of condoleance worden gehouden?

Dat hangt af van de situatie. Op ~~12 maart 2020~~ **15 maart 2020** heeft de overheid besloten dat er geen bijeenkomsten gehouden mogen worden waar **meer dan 100 mensen aanwezig mogen zijn in dezelfde ruimte**. Deze maatregel duurt vooralsnog t/m ~~31 maart 2020~~ **6 april 2020**.

Landelijk hebben crematoria en begraafplaatsen besloten :

- Uitvaartplechtigheden in uitvaartcentra, crematoria of begraafplaatsen mogen bijgewoond worden door max. 30 personen.
- Van de aanwezigen wordt gevraagd minimaal 1,5 meter van elkaar afstand te nemen.
- Vanaf 15 maart dienen de uitvaarten telefonisch besproken te worden. De gemaakte afspraken worden bevestigd per e-mail waarbij de opdrachtgever gevraagd deze mail voor akkoord te bevestigen.

In onze regio wordt geen catering meer aangeboden.

Mag iemand met gezondheidsklachten naar een rouwcentrum of uitvaart komen?

Gezondheidsklachten (hoesten, kortademigheid, verkoudheid of koorts) kunnen voortekenen zijn dat iemand besmet is. In lijn met de richtlijnen van de overheid adviseren wij deze mensen om thuis te blijven en op een andere manier medeleven te tonen met de nabestaanden.

Tips uitvaartplechtigheid en corona

• Streaming faciliteiten

Als crematoria beschikken over streaming faciliteiten kan daarmee de plechtigheid live worden uitgezonden op internet. Dat kan door middel van een open verbinding, maar je kan als familie ook kiezen voor een gesloten uitzending. Bij een gesloten uitzending krijg je een wachtwoord die je kan delen met andere mensen. Alleen mensen die het wachtwoord hebben kunnen de uitvaartplechtigheid live meekijken. Vraag je uitvaartverzorger hoe het precies werkt.

• Opname op Video/Fotoreportage

Je kan de uitvaartplechtigheid in zijn geheel laten opnemen op video of een fotoreportage laten maken. Op die manier kan je de plechtigheid houden in een klein gezelschap en de opname of de foto's daarna delen met een grotere groep. Je kan dat bijv. via je eigen sociale media delen.

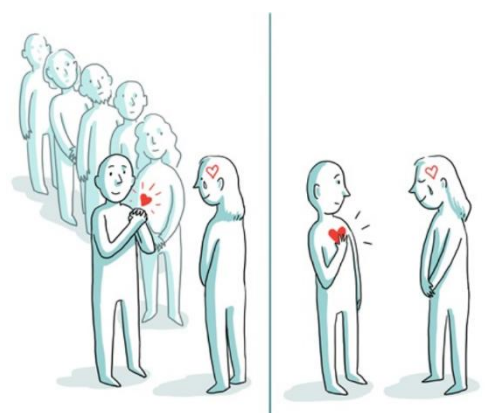
• Extra ruimtes tussen zitplaatsen en verzoek in rouwbrief

Er zijn crematoria in Nederland die uit voorzorg extra ruimte hebben gecreëerd tussen de zitplaatsen. Daarmee hoopt men het risico op verspreiding van het virus tijdens een plechtigheid te verkleinen. Vraag mensen in de rouwbrief om niet naar uitvaart te komen wanneer ze hoesten, verkouden zijn of koorts hebben.

Tips condoleance en corona

Het schudden van handen wordt afgeraden. Hieronder een paar **alternatieven voor het handen schudden** tijdens condoleren:

- Houd twee meter afstand van elkaar en geef een knikje terwijl je de nabestaanden aankijkt. Je kan je condoleance dan uitspreken. Voorafgaand aan je woorden, kan je je eigen hand op het hart leggen, de handen ineen te vouwen voor de borst of met beide handen een handkus te geven.
- Om direct contact met belangstellenden van de uitvaart te voorkomen kan je kiezen voor geschreven condoleances. Ook een eigen pen voor belangstellenden om te voorkomen dat de pennen van hand tot hand gaan. De belangstellenden kunnen iets opschrijven voor de nabestaanden en de briefjes kunnen verzameld worden op een centrale plek, bijv. bij de uitgang.
- Bel, FaceTime, WhatsApp of Skype met de nabestaanden om je condoleance over te brengen. Op die manier heb je wel persoonlijk contact maar kom je niet direct met elkaar in contact. Je kan bijvoorbeeld afspreken dat je je over een tijdje, wanneer het coronavirus weer weg is, langskomt.

Afbeelding: DELA

Informatie van de overheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-over-coronavirus-en-gezondheid>